

Iz analiz je razvidno, da so v okolju prisotne številne težke kovine (kadmij, arzen, krom, nikelj, svinec, titan). Kadmij, arzen, krom in nikelj Agencija za preučevanje raka in rakotvornih snovi uvršča v prvo skupino, kar pomeni, da te snovi dokazano povzročajo raka (IARC 2011). Arzen tako povzroča raka pljuč, kože, ledvic in mehurja (ATSDR 2006), kadmij raka pljuč in prostate, krom raka pljuč in obnosnih votlin (ATSDR 2009) in nikelj raka pljuč (ATSDR 2006).

Pri interpretaciji rezultatov v krvi je potrebna previdnost, kajti vrednosti, izmerjene v krvi, kažejo na akutni oziroma subakutni vnos težkih kovin v telo, ne kažejo pa na kronično obremenitev oziroma vsebnost težkih kovin v organizmu. V ta namen se uporabljajo glede na posamezno snov analize drugih bioloških materialov.

Menimo, da je glede na prisotnost rakotvornih snovi v okolju potrebna celovita sanacija že onesnaženega okolja in sprememba tehnoloških postopkov, ki povzročajo onesnaženje okolja.

Težke kovine vstopajo v telo predvsem preko dihal in prebavil. Vnos preko prebavil je možno s prepovedjo uporabe onesnažene hrane in vode preprečiti. Tako ostaja vnos preko dihal najpomembnejši in tisti, ki ga brez obsežne sanacije ne moremo preprečiti.

Nekatere tehnične ukrepe smo že navedli v predhodnih mnenjih (z dne 21.12.2012).

Do ureditve kompleksne sanacije je potrebno izvajanje higienskih ukrepov, s katerimi se lahko zmanjša vnos nevarnih snovi v organizem (mokra čiščenje notranjega okolja, prepoved pridelave in uživanja lokalno pridelanih vrtnin).

Lep pozdrav,

Pripravil:

Peter Otorespec, dr.med.

prim. doc. dr. Alenka Kraigher

predstojnica Centra za nalezljive bolezni
in okoljska tveganja